

**ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО
ПРОСТОРУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ – ЗАПОРУКА УТВЕРДЖЕННЯ
ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ**

Дудка Тетяна Юрївна

*доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки та психології професійної освіти,
Київський авіаційний інститут
м. Київ, Україна*

Стрільчук Лариса Василівна

*спеціаліст вищої категорії,
викладач-методист циклової комісії фінансово-облікових дисциплін,
Заліщицький фаховий коледж імені Є. Храпливого
Національного університету біоресурсів і природокористування
м. Заліщики, Україна*

Глобальні виклики біполярного світу, проблематичні наслідки повномасштабної агресії східного недобросусіда створюють для нашої держави передумови для більш вираженого конструювання *інформаційно-освітнього простору* на рівні усіх без винятку навчальних закладів України.

Усі ми сьогодні є свідками того, як активно відбуваються зміни на рівні структури існуючої реальності. Пізнання суб'єктом навколишнього світу продукує поглиблення різнорівневих поведінково-діяльнісних проявів, щодо створення та надбудови образу новітньої соціокультурної реальності. Важливе місце тут, на рівні цього конструкту, посідає освіта, як окремий соціальний інститут. Разом з тим, той онтологічно-епістеміологічний образ світу, який на перцептивному рівні впливає на формування світогляду та ціннісних орієнтацій усіх учасників навчального процесу, дедалі більше віддзеркалює мінливі умови сучасного соціокультурного розвитку. Слід зауважити, що процес соціального пізнання суб'єктом оточуючої реальності, підсиленої системними лініями глибинних міжособистісних взаємодій та комунікацій, може мати як об'єктивні сили, так і суб'єктивні. Коли останні відображають спотворені факти та трансформуються у джерело пізнання вже у якості оманливої «істини» (так званого сумнівного за своїм змістом інформаційного контенту) – це становить серйозну загрозу з одного боку – інформаційній безпеці держави, а з іншого – особистісному розвитку суб'єктів у процесі такого пізнання. Такі

деструктивні прояви на рівні пізнання можуть завдати руйнівного впливу таким цілісним особистісним конструктам, як: ідентичність, самосвідомість, свобода та воля.

Внаслідок впливу вищепереліченого зрозумілим залишається єдине – сучасний світ на порозі серйозних перетворень і молоде покоління якнайбільше повинно бути готове до таких викликів у фокусі різних векторів цілісного соціокультурного поступу. Сучасний проукраїнський освітній заклад сьогодні, як ніколи раніше, потребує суттєвої трансформації інформаційно-змістового навчального контенту, адже ми повинні оперативно реагувати на випередження результатів інформаційної війни зловіщого агресора.

Своєчасність та актуальність даного дослідницького почину продиктована тим, що формування та розвиток сучасних суб'єктів пізнання дедалі більше залежить від перехресного впливу на них інформаційно-комунікативного середовища (ІКС). Дихотомічний характер впливу ІКС на суб'єктів навчального процесу віддзеркалюється з одного боку у позитивному ключі (зокрема, у додатковій можливості розширити та доповнити потенціал процесів пізнання), а з іншого боку – негативному (трансформація ІКС у джерело руйнівного впливу на пізнавальну сферу). Використання зі сторони агресора середовища ІКС, як інструменту впливу на несформоване молоде покоління, забезпечує нашого східного недобросусіда можливістю конструювати будь-яку «бажану» картину (зокрема, через спотворення образів, подій, фактів) в існуючу реальність. Успішність імплементації цього руйнівного інструменту ІКС досягається з допомогою якісного інсценування, без дотримання критеріїв достовірності. За таких умов підвищеного рівня інформаційної небезпеки, саме освіта, як окремий соціальний інститут, покликана привнести суттєвий внесок у розвіювання попередньо інсценованих образів, подій, фактів з метою руйнування цього загрожуючого контенту «післяправди».

Організація та реалізація сучасного навчального процесу в пересічному закладі освіти повинна вибудовуватися з урахуванням наслідків систематичної інформаційної війни зі сторони агресора, який цілодобово продукує виникнення цілісного спектру таких загроз: цілісності суб'єктивного світу; територіальної цілісності; безпеки життя та здоров'я людини; трансформації когнітивної сфери, з метою особистісного переспрямування її у бік хибних ідей та поглядів. Враховуючи той факт, що аудиторія здобувачів освіти перебуває на етапі особистісного розвитку, остання фактажність здатна породжувати ризики трансформації їх когнітивної сфери, що в наслідковій результативності може призвести до зміни траєкторії особистісної

поведінки, шляхом переспрямування різнорівневих суб'єкт-суб'єктних взаємодій.

На основі вище викладеного можемо зробити висновок, що сьогодні будь-який освітній заклад України повинен націлювати свою просвітницьку діяльність у напрямку створення об'єктивних наративів та умов для надбудови жорсткого каркасу ядра внутрішньо-особистісної ідентичності. Адже, зараз українство живе у таких умовах воєнного часу, які не дозволяють нам як педагогам обмежувати своє функції виключно до навчально-виховних. На рівні різновікових аудиторій суб'єктів пізнання ми повинні закладати міцне просвітницьке ядро національної ідентичності, з метою забезпечення майбутнього розвитку нашої держави лише на засадах самостійності, незалежності, суверенності та конституційності.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-480-4-27>

ВІД СКАЛЬПЕЛЯ ДО СЕРЦЯ: ВНЕСОК ПИРОГОВА У ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Євтушенко Юлія Олександрівна

кандидат педагогічних наук, доцент,

*доцент кафедри мікробіології, вірусології, імунології
медичної фізики та інформатики,*

*Державний заклад «Луганський державний медичний університет»
м. Рівне, Україна*

Професійна культура в системі медичної освіти є основою підготовки висококваліфікованих фахівців, які поєднують ґрунтовні теоретичні знання з практичними навичками, дотримуючись етичних засад, гуманістичних принципів і суспільної відповідальності. У період воєнного стану, коли медична система зазнає значних навантажень, професійна культура забезпечує гнучкість і стійкість медичних працівників, сприяючи збереженню гуманістичного підходу в умовах обмежених ресурсів, психологічного тиску та етичних дилем. Вона не лише розвиває технічну майстерність, а й формує аналітичне мислення, емпатію та здатність до міжпрофесійної співпраці, що є критично важливим для ефективної роботи в екстремальних умовах, спричинених війною.